

เงินเพื่อค่าชดเชยสูงสุดในรอบ 5 ปี

ปัญหาอัตราเงินเฟ้อทั่วโลกรวมกับการใช้จ่ายในภาวะวิกฤตของรัฐบาลค่าชดเชยทำให้เงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นในอัตราที่เร็วที่สุดในรอบห้าปี

อัตราเงินเฟ้อในเดือนกันยายนเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.9 เมื่อเทียบกับปีต่อปี ซึ่งเป็นระดับสูงสุดนับตั้งแต่ช่วงปลายปี พ.ศ. 2559 ตามข้อมูลอย่างเป็นทางการอัตราเงินเฟ้อปีที่ผ่านมาเฉลี่ยร้อยละ 7.5 และในปีก่อนการแพร่ระบาดของโควิด-19 เฉลี่ยร้อยละ 5.4

ราคาอาหารพุ่งสูงสุดในเดือนกันยายน โดยเฉลี่ยร้อยละ 11.5 น้ำมันที่ใช้ประกอบอาหารเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.6 ผลไม้และผักร้อยละ 11.8 เนื้อสัตว์ร้อยละ 10.3 ส่วนสินค้าที่ไม่ใช่อาหารเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 และค่าบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8

Yerbolat Dossayev ประธานธนาคารแห่งชาติกล่าวในการประชุมของรัฐบาลเมื่อวันที่ 14 กันยายน ว่าราคาอาหารที่เพิ่มขึ้นมาจากความไม่สมดุลของโลก เช่นเดียวกับการเติบโตของรายได้และการบริโภคของครัวเรือน

จากดัชนีราคาอาหารขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ จะเห็นว่าเพิ่มขึ้นหนึ่งในสามเมื่อเทียบกับแบบปีต่อปีในเดือนสิงหาคม โดยน้ำตาล น้ำมันพืช และธัญพืชมีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วที่สุดส่วนใหญ่เกิดจากผลผลิตการเก็บเกี่ยวที่ไม่ดีในประเทศผู้ส่งออก

ผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นบางคนเห็นว่าเศรษฐกิจของค่าชดเชยมีความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจของรัสเซีย Galymzhan โดย Aitkazin จากศูนย์วิจัยเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ชี้ให้เห็นว่าค่าชดเชยกำลังซึบเอาอัตราเงิน

เฟ้อที่รุนแรงและเพิ่มขึ้นจากรัสเซีย ซึ่งแต่ละระดับเงินเฟ้อสูงสุดในรอบ 5 ปีในเดือนสิงหาคม อีกทั้งในช่วงครึ่งแรกของปี พ.ศ. 2564 ค่าชดเชยนำเข้าสินค้าประมาณร้อยละ 40 ของการนำเข้าทั้งหมดจากรัสเซีย

Aitkazin ยังอ้างถึงความต้องการของผู้บริโภคที่อัดอั้นไว้แล้วถูกปลดปล่อยออกมาหลังจากเกิดโรคระบาดครั้งใหญ่ผ่านพ้นไป เช่นเดียวกับราคาน้ำมันและไฟฟ้าที่พุ่งสูงขึ้น ซึ่ง OECD ตระหนักดีว่าเป็นปัจจัยของการเพิ่มแรงกดดันต่อเงินเฟ้อทั่วโลก

มาตรการต่อต้านภาวะวิกฤตของค่าชดเชยก็มีส่วนสำคัญเช่นกัน แม้แต่ประธานาธิบดี Kassym-Jomart Tokayev ก็กล่าวเมื่อเดือนที่ผ่านมาว่าการใช้จ่ายเพื่อต่อสู้กับโรคระบาดของรัฐบาลมีมูลค่ารวม 6.3 ล้านล้าน tenge หรือ 14.8 พันล้านดอลลาร์ ส่งผลให้เกิดอุปทานเงินส่วนเกิน

ค่าชดเชยต้องเผชิญกับอัตราเงินเฟ้อที่เติบโตขึ้นเหนือการควบคุม ธนาคารแห่งชาติและรัฐบาลไม่มีกำลังมากพอที่จะต่อสู้กับแนวโน้มของโลก การให้การสนับสนุนภาคธุรกิจของรัฐบาลจะได้รับการกระจายอย่างทั่วถึงมากขึ้นผ่านองค์กรที่ให้สินเชื่อขนาดย่อม

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชียคาดว่า GDP ของค่าชดเชยจะขยายตัวร้อยละ 3.4 ในปีนี้ หลังจากหดตัวร้อยละ 2.6 ในปี พ.ศ. 2563

หนังสือพิมพ์ธุรกิจ Kursiv.kz เชื่อว่าธนาคารแห่งชาติกำหนดเพดานอัตราเงินเฟ้อไว้สูงเกินไป (ร้อยละ 4-6) โดยใช้การลดอัตราดอกเบี้ยพื้นฐานลงจากร้อยละ 12 เป็นร้อยละ 9 ในช่วงต้นของวิกฤตโควิด-19 ซึ่งอัตราเงินเฟ้อได้ก่อตัวสูงขึ้นแล้ว และเริ่มขยับเพิ่มขึ้นทีละน้อยใน

เดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา อัตราพื้นฐานปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 9.5 โดยรัฐบาลควรแก้ไขนโยบายเศรษฐกิจมหภาคใหม่ทั้งหมด เลิกการให้กู้ยืมแบบดอกเบี้ยต่ำและลดการใช้จ่ายภาครัฐในช่วงที่เศรษฐกิจกำลังเติบโต

สำหรับในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา หน่วยงานภาครัฐได้เร่งใช้จ่ายเงินงบประมาณทั้งในช่วงวิกฤตและในช่วงระยะเวลาที่เศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวจึงเป็นการช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตของอัตราเงินเฟ้อ

ที่มา: *Inflation in Kazakhstan Hits Five-Year Peak*, by Almaz Kumenov, eurasianet.org

ค้ำชคสถานเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นลำดับที่สองของสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชียรองจากรัสเซีย และมีพรมแดนเป็นแนวยาวเชื่อมต่อกับรัสเซีย ด้วยเหตุที่รัสเซียมีส่วนทางเศรษฐกิจมากถึงร้อยละ 90 ของสหภาพฯ ที่ใช้กฎระเบียบศุลกากรเดียวกันและสินค้าสามารถเคลื่อนย้ายข้ามแดนระหว่างกันได้อย่างเสรี ดังนั้นการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศส่วนหนึ่งของค้ำชคสถานจึงเป็นการนำเข้าสินค้าต่อมาจากรัสเซียอีกทอดหนึ่ง

เกือบทุกประเทศที่รายล้อมรัสเซียต่างก็เคยเป็นส่วนหนึ่งของสหภาพโซเวียตมาก่อน จึงมีความผูกพันและต้องพึ่งพาอาศัยอิทธิพลของรัสเซียไม่มากนักน้อยรวมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ดังจะเห็นได้ว่าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในเครือรัฐเอกราช (CIS) มักจะมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกับรัสเซีย

ปีนี้รัสเซียก็เผชิญกับปัญหาเงินเฟ้อเกินกว่าร้อยละ 6.5 สูงสุดในรอบ 5 ปี จนรัฐบาลต้องเข้ามาควบคุมราคาค่าอาหารบางรายการที่กระทบกับประชาชนส่วนใหญ่ เช่น น้ำตาลและน้ำมันพืช และต้องขอให้ธุรกิจค้าปลีกปรับขึ้นราคาสินค้าอย่างจำกัด จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ในค้ำชคสถานก็เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับรัสเซียด้วย

สินค้านำเข้าจากประเทศไทยในเวลานี้นอกจากจะมีต้นทุนสูงขึ้นและต้องเสียค่าขนส่งสินค้าที่แพงกว่าปกติหลายเท่าตัว จนต้องขอปรับขึ้นราคาสินค้าจนผู้นำเข้าหลายรายรับไม่ไหวเพราะเกินกำลังซื้อของผู้บริโภคและไม่สามารถทำกำไรได้ หากเป็นไปได้ผู้ส่งออกของไทยคงต้องออกแรงควบคุมต้นทุนการผลิตและกีดกันยอมปรับลดอัตรากำไรลงอีกสักนิดก็จะช่วยรักษาตลาดสินค้าไทยในตลาดนี้ไว้ได้ต่อไปในภาวะการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของโลกปัจจุบัน